

[Indenrigsministeren.]

dre merudgift for staten. Merudgiften, som er opgjort til ca. 1/2 mill. kr., skyldes hovedsagelig, at de færøske sygekassers tilskud til sygehusvæsenet samtidig foreslås afskaffet. Socialministeren vil her i efteråret fremsætte et lovforslag herom ved en ændring af lov for Færøerne om en offentlige sygesikring.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Justitsministeren (Orla Møller):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Efterforskning i straffesager, anholdelse og varetægt m. v.).

Forslaget har tidligere været behandlet her i tinget i foråret 1976, men nåede ikke at blive færdigbehandlet inden folketingsårets udløb.

Som det fremgår af titlen, tilsigter forslaget en revision af væsentlige dele af strafferetsplejen, nemlig dels af reglerne om efterforskning i straffesager, dels af reglerne om anholdelse og varetægt. Forslaget er i det væsentlige identisk med det tidligere fremsatte lovforslag, og jeg tillader mig derfor med hensyn til baggrunden for forslaget og dets nærmere indhold at henvise til bemærkningerne til lovforslaget og den tidligere fremsættelse, Folketingstidende 1975-76, sp. 5422.

I forbindelse med behandlingen i foråret rejste der sig en stærk debat, navnlig om lovforslagets bestemmelser om rettens adgang til at udelukke en advokat fra at virke som forsvarer i en konkret straffesag. Kritikken rettede sig ikke mindst mod adgangen til udelukkelse på grund af hensynet til statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter, idet det blandt andet hævdedes, at bestemmelserne herom var for vagt udformet og derfor kunne give anledning til misbrug. Spørgsmålet har på denne baggrund på ny været taget op til overvejelse i justitsministeriet. Jeg er fortsat af den opfattelse, at vi – blandt andet som modstykke til de udvidede forsvarerbeføjelser, som lovforslaget medfører – ikke kan undvære regler, der giver retten mulighed for i særlige tilfælde at udelukke en forsvarer. På den anden side er jeg enig i, at der er tale om et alvorligt indgreb, og at det derfor er ønskeligt, at bestemmelsernes anvendelsesområde begrænses og præciseres mest muligt. Resultatet af disse

overvejelser er blevet, at bestemmelsen i forslagens § 733 om adgangen til at udelukke en forsvarer foreslås ændret på nogle punkter. For så vidt angår sager, der angår statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter, foreslås det således, at adgangen til at udelukke en forsvarer begrænses til alene at omfatte sager, der angår overtrædelse af straffelovens kap. 12 eller 13 om forbrydelser henholdsvis mod statens selvstændighed og sikkerhed og mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder m. v.

Også fra anden side har forslaget været udsat for kritik. Dette gælder navnlig den foreslåede skærpelse af kravene til konkrete holdpunkter for, at lovens varetægtsbetingelser er opfyldt, men også andre af de foreslåede skærpelser og præciseringer af reglerne om efterforskning og varetægt. Jeg er således bekendt med, at mange inden for politiets og anklagemyndighedens rækker finder, at vi ved udarbejdelsen af lovforslaget er gået for vidt, og at en gennemførelse af forslaget i den foreliggende form vil kunne medføre en uønsket begrænsning af politiets muligheder for opklaring af forbrydelser.

Jeg finder denne opfattelse forståelig set ud fra politiets og anklagemyndighedens naturlige ønske om, at retsreglerne udformes på en sådan måde, at politiets og de øvrige retshåndhavende myndigheders mulighed for en effektiv kriminalitetsbekæmpelse styrkes mest muligt. Heroverfor står imidlertid det ikke mindre vigtige hensyn til individets retsbeskyttelse, hvilket i denne forbindelse vil sige hensynet til beskyttelsen af den enkelte borgers personlige frihed. Som jeg nævnte i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget den 6. februar 1976, er jeg af den opfattelse, at vi med forslaget har fundet et rimeligt balancepunkt mellem disse vigtige – men modstridende – hensyn, og disse dele af lovforslaget genfremsættes derfor i alt væsentligt uændret. Jeg er som allerede nævnt klar over, at andre kan have en anden opfattelse, og jeg er naturligvis parat til i retsudvalget at gå ind i en fordomsfri drøftelse både af de her nævnte spørgsmål og af andre problemer i forbindelse med forslaget.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings fortsat velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ømann) (SF):

Jeg skal hermed tillade mig på socialistisk